

SLOVENSKI NAROD

Ljubljana vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike — ustanetki do 60 petih vrat & Din 2., do 100 vrat & Din 2.50, od 100 do 300 vrat & Din 3., večji ustanetki petih vrat Din 4.— Popust po dogovoru, ustanetni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 60v. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon st. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon st. 190 — JESENICE: Ob kolodvorju 101.

Počna hranilnica v Ljubljani st. 10.351

Posledice japonske agresivnosti:

Pred novim oboroževalnim tekmovaljem

Ker je Japonska prekršila dolečbe washingtonskega sporazuma o omejitvi tonaže vojnih ladij, bodo sedaj tudi Anglija, Amerika, Francija in Rusija povečale svoje vojne mornarice

London, 1. februar. AA. Med Veliko Britanijo in Francijo so se pričela te dni pogajanja o eventualnem izvajajujočem klavzule, po kateri si države, ki so sklenile v Londonu poslednji sporazum o pomorskom oboroževanju, rezervirajo pravico odreči se obveznostim na osnovi tega sporazuma, če bi katera izmed njih prekršila posamezne njege dolečbe. To klavzulo nameravajo Zedinjene države in Anglija, katerim se bo očitno prikučila tudi Francija, izvajati nemudoma. Čim bi se izkazalo za točne vesti, da nameravajo Japonci zgraditi nekaj ladij s tonaročno, ki bi presegala 35.000 ton, kar je po londonski pogodbji nedopustno.

Sunday Times predročno razpravlja o teh pogajanjih in pravi med drugim, da je angleški poslanik v Tokiju skušal dogmati resničnost omenjenih vesti, da pa se o japonski nameri zaenkrat še ni mogel pričati. Ce bi se pa te vesti končno izkazale za resnične, se bodo pogajanja, ki so se sedaj pričela med Anglijo in Francijo, bržkone takoj razširila na Nemčijo in Rusijo, ki sta v svojih sporazumih z Veliko Britanijo posredno prav tako priznali dolečbe londonskega pomorskega sporazuma iz leta 1936.

London, 1. februar. w. V zvezi z angleško-francosko-ameriško izmenjavo misli o vprašanju, ki sta v svojih sporazumih z Veliko Britanijo posredno prav tako priznali dolečbe londonskega pomorskega sporazuma iz leta 1936.

London, 1. februar. w. V zvezi z angleško-francosko-ameriško izmenjavo misli o vprašanju, ki sta v svojih sporazumih z Veliko Britanijo posredno prav tako priznali dolečbe londonskega pomorskega sporazuma iz leta 1936.

Sanju povisjanja tonaže velikih vojnih ladij, doznavajo od poučene strani, da se bo Anglia najbrže še ta teden obrnila do Japonske. Angleški poslanik v Tokiju bo pri tem izjavil, da Japonska pri določitvi svojega gradbenega programa ni vezana na omejitve, da pa morata na drugi strani Anglia in Amerika graditi velike vojne ladje z več kot 35.000 tonami. Anglia in Amerika na bosta potem samo gradili velikih vojnih ladij, temveč bosta svoje pomorsko oboroževanje tako pospešili, da jih Japonska ne bo mogla dohiteti.

Tokio, 31. jan. w. Novi pomorski gradbeni program Združenih držav je izvral v japonskih listih ostro kritiko. List »Asi Simbun«, ki ima veze z vojaškimi krogovi, že namigava, da bo Japonska sedaj prisiljena povečati svoje pomorsko oboroževanje.

Tudi Francija bo gradila nove ladje

Pariz, 1. februar. br. Mornariški minister je senci sprejel novinarje in jim daljšo izjavilo, v kateri jih je naslikal položaj v pogledu mednarodnega oboroževanja na morju. Naglasil je, da druge države niso sledile zgledu Francije, ki je svoj mornariški proračun za tekoče leto znižala s 200 milijonov. Nasprotno, vse večje po-

morske države se mrzlično oborožujejo in grade nove vojne ladje, ki daleko presegajo tonažo, določeno v washingtonskem pomorskem sporazumu. To je francoski proračun postavilo na glavo. Zato bo sedaj predlagal ministru svetu primerne ukrepe, da si Francija v pogledu pomorske oborožitve zagotovi svoj dosedanji prestiž. Namignil je, da bodo zamenjali predvsem zastarele vojne ladje z novimi, ki bodo zgrajene kar najmodernejše in ki se bodo v pogledu tonaže ravnalne po novih ladjah drugih držav, tako da Francija tudi v tem pogledu ne bo zaostala.

Anglija in položaj na Daljnem vzhodu

London, 1. februar. V vsej angleški javnosti je združilo veliko pozornost dejstvo, da je min. predsednik Chamberlain za 10. dopoldne nadomestno sklical sejo vlade. Kakor se je naknadno zvedelo, so na njej razpravljali o izpadih japonskih generalov in admiralov proti Veliki Britaniji, posebno pa se o grožnjah vrhovnega poveljnika japonske vojske na Kitajskem generalu Maucua, ki je pred dnevi izjavil, da je spad med Japonci in Angleži neizbežen. Na izredni sestri vlade so sklepali, kako bi odgovorili na te grožnje. Sklepno je bilo, da se pospešijo pogajanja z ameriško vlado za tesnejšim zunanjem ministrtvom.

še gospodarsko, politično in vojaško sodelovanje na Daljnem vzhodu. Če se bodo ta pogajanja v doglednem času končala s polnim uspehom, bo angleška vlada sprejela nadaljnje sklepe v sporazumu z Amerikijo, da pa bi pogajanja ne uspela, bo v dolodenem roku ponovno obravnavala nastali položaj in na lastno pest ukrenila vse, kar je potrebno za učinkovito obrambo angleškega prestola in interesov na Daljnem vzhodu.

Odgovor Japonske

London, 1. februarja AA. Nadaljujejo se posvetovanja med USA, Veliko Britanijo in Francijo zaradi japonskega pospešenega oboroževanja na morju izven okvira londonskega sporazuma. Japonski uradni odgovor ni mogel popolnoma pomiriti leh treh vlad, posebno še zaradi tega, ker misli Japonska graditi nove vojne ladje s tonažo nad 35.000 ton.

Medsebojno obveščanje

London, 1. februar. AA. V angleških pomorskih krogih trdi, da se bodo Velika Britanija, Zedinjene države in Francija medsebojno obveščale o vsem, kar bodo zvedele o japonskem pomorskom oboroževanju. Do tega sporazuma je prišlo na sestanku zastopnikov teh držav v angleškem zunanjem ministrtvju.

Strahotno razdejanje v Barceloni Celi okraji v razvalinah — Doslej okrog 1000 mrtvih in nad 700 ranjenih

Pariz, 1. februarja br. Šele danes se doznavajo podrobnosti o strabolnem bombardiranju Barcelone s strani frankovcev. V dveh skupinah po 6 velikih bombarikov so ee Francova letala pojavila nad mestom ter so bombardirala najbolj središčne mesta, kjer so stranjeni bloki hiš in kjer je največ ljudi. Naglasil je, da druge države niso sledile Francije, ki je svoj mornariški proračun za tekoče leto znižala s 200 milijonov. Nasprotno, vse večje po-

četka španske državljanske vojne. Dosedaj so našli blizu tisoč mrtvih, v bolnicah in zasihičnih lazaretih pa je nad 700 ranjencev. Najbrže razdejanje so povzročile bombe v otroškem zavetišču, kjer so bili nastanjeni lokalni otroci. 120 otrok je bilo ubitih, le 27 jih je ostalo pri življenju, čeprav so več ali manj hudo ranjeni. Točno število smrtnih žrtev tega napada še ni znano, ker bo razkopavanje razvalin trajalo več dni. Gotovo pa je pod razvalinami že mnogo mrtvih.

Prekinitev odnošajev med Rumunijo in Sovjetsko Rusijo Oba poslanika sta odpoklicana, odpravniki poslov pa bodo skrbeli za ohranitev trgovinskih odnošajev

Bukarešta, 1. februarja br. Kakor poroča list »Timpulc«, je ruska vlada odpoklicala svojega poslanika v Bukarešti Ostrovakega, ker smatra, da se je notranjepolitični režim v Rumuniji tako spremeničil, da je naprej proti Rusiji. V zvezi s tem bo sedaj tudi Rumunija odpoklicala svojega poslanika v Moskvi. Poslanik je bil dobil na log, naj se vrne v Bukarešto. Ta tih prekinitev diplomatskih odnošajev pa se ne pomeni popolnega preloma. Rusija bo povari la vodivo poslaniških poslov: odpravniki poslov, prav tako pa bo tudi Rumunija še nadalje imela v Moskvi svojega odpravnika poslov. Njuna naloga bo edino v tem, da se nadalje vzdržuje medsebojno trgovinska zveza. Na političnem polju pa so se odnošajev že od odboda Titušega znatno ohladili in predstavljajo odpoklici otojestenskih diplo-

matskih zastopnikov le priznanje dajanskega stanja.

Bukarešta, 1. februar. br. Docela po zgodbi Nemčije so sedaj tudi v Rumuniji začeli preganjati zide iz vseh služb. Najprvo so odstranili židovske veroučitelje in učitelje, nato profesorje, napolnili odvetnike in sodnike, nato zabranili nameščanje židov pri zasebnih podjetjih, sedaj pa je voda izdala še odiok, s katerim prepondeje zaposelitev židov v hotelih, restavracijah, gostilnah in kavarnah. Iznosni židje, ki ne morejo dokazati, da imajo dovolj denarja za preživetje, bodo takoj izgnani, osledje pa se bo že na meji vršila najstrenja kontrola, tako da bo tujim židom sploh onemogočen dostop v Rumunijo.

Komunistična gnezda v Bolgariji Sedaj so odkrili tajne tiskarne in ponarejevalno dokumentov

Sofija, 1. februar. br. Policija je uvedla obsežno akcijo za iztrebljenje komunistične na Bolgarskem. Preiskava, ki je bila izvršena v Sofiji, je dovedla do odkritja tajne komunistične tiskarne, v kateri so se tiskali letaki in druge propagandne poslove. Našli so tudi arhiv tajnega vodstva komunistične stranke in zaplenili seznam glavnih voditeljev, ki so jih takoj zaprl. Včeraj so našli dve tajni tiskarni v okolici Sofije. Tudi tam so zaplenili mnogo propagandnega gradiva. Policiji se je tudi posrečilo odkriti tajno delavnico za ponarejanje dokumentov. Tu so izdelovali predvsem ponarejene potne liste za komu-

nistične agente, ki so jih pošiljali na vse strani. Našli so tudi celo zalogu raznih drugih ponarejenih dokumentov. Podpisi državnih uradnikov in stampilje državnih uradov so mojstrsko ponarejene, tako da je falzifikate le težko ločiti od pravilnih dokumentov. V zvezi s tem razkrivljeno je policija izvršila veliko število arretacij. Komunisti so imeli svoje zaupnike celo na najvišjih mestih, tako da so bili sproti poučeni o vseh namerah vlade. Tako jim tudi dolgo niso mogli do živega. Sedaj pa izgleda, da jim je odkenalo, ker je vlada trdno odločena z vsemi sredstvi zatreti komunizem na Bolgarskem.

Paravnavna incidenta z ameriškim diplomatom

Tokio, 1. februar. AA. Včeraj je bil likvidiran incident, ki se je pričel pred dnevi ameriškemu poslaniškemu tajniku Allisont. Kakor poročajo listi je bil sporazum dosegzen na sestanku ameriškega poslanika v Tokiju s poslomnikom zunanjega ministra Hoxtonjem, ki je izjavil, da se japonska

oblasti uvede zaradi tega dogodka takojeno in strogo preiskavo. Pomočnik je poslanik opozoril, da je že neki zastopnik vrhovne poveljstva japonske vojske v Nankingu obiskal Allisona in mu izrazil svoje občuvanje zaradi nezaželenega dogodka. Poleg tega je japonska vlada odredila več ukrepov, da se podobni incidenti v bodoče ne bodo več pripetili.

Mussolini obiše Budimpešto Dospel bo nedenoma z letalom

Budimpešta, 1. februar. br. Posebni poročalec desničarsko ekstremnega »Uj Maçysarga« je imel v Rimu razgovor z ministarskim predsednikom Benito Mussolinijem. Predsednik italijanske vlade je madžarskemu novinarju izjavil, da je bil vedno prijatelj Madžarov in bo to tudi ostal. Vedno je in bo podpiral madžarska stremljenja in pospeševal vsako akcijo, ki

lahko dovede Madžare do zaželenega cilja. Ze dolgo časa se pripravlja na to, da obiše madžarsko prestolnico in bo tu dle storil. Prisel bo v Budimpešto v času, ko tega ne bo ničesar pričakoval. Namignil je, da se bo poslužil letala in se nedenoma pojavit med svojimi madžarskimi prijatelji.

Borba za delovni statut v Franciji Delavske organizacije niso zadovoljne z načrti vlade

Pariz, 1. februarja AA. Osrednji svet pariških kovinarskih sindikatov je sprejel resolucijo, v kateri ugotavlja med drugim, da so bili za zakonsko načrto o statutu dela sistematično črtane vse garancije, ki so jih zahtevala delavske organizacije in zastopniki glavne zveze dela, čeprav so pristojni krogovi obetali, da bodo vsa ta zahteva, naj se z nakonom fiksirana. Zaradi tega zahteva, naj njegova delegacija stori pri

pristojnih oblasteh, pa tudi v parlamentu pri vseh levičarskih in desničarskih skupinah vse, da se delavski pogoji izpolnijo in da se v parlamentu pricne razprava o uredni glede kolektivnih pogodb, kajti drugače bi se zakonski načrt o statutu dela mogel tolmačiti kot navaden manever vlade, ki stvarno ne predstavlja ljudske fronte, ki se zmerom bolj oddaljuje od nje.

Prostovoljski problem na mrtvi točki

London, 1. februarja b. Pod naslovom »Newmeščanje v zadrigi objavlja liberalni Manchester Guardian« članek o sedanji položaju v mednarodnem odboru za nevmeščanje v španske zadeve in na vaja med drugim, da sta v novembra lanskega leta italijanski in nemški delegat formalno pristala na postopni umik tujih prostovoljev iz Španije, kar je tedaj zbuljilo najlepše nade v uspehu naporov odbora za nevmeščanje. Dejansko pa je že tedaj ostalo odprt vprašanje, kaj naj se smatra za prvi bistveni umik prostovoljev, da bi bili nato mogli nadaljnji razgovori. Lord Plymouth se je kot predsednik odbora med tem pogajal z vsemi pričetnimi vladami, ne da bi se bil dosegel kak uspeh, kajti po seji podobora prete-

ki tenod je bilo mogoče ugotoviti samo to, da sta italijanski in nemški delegat spet zagovarjala samo sporazum o postopnem umiku in proporcionalnem razmerju iz vseh taborov. Med tem podobor je nadalje razpravljao o splošni resoluciji v španskem vprašanju, ki obsegajo 135 članov. Cien 134 govori tudi o »umiku prostovoljev«. V poučenih krogih zatrjujejo, da zahteva Francoske vlade, naj se o tej resoluciji razpravlja člen za členom, tako da bi Cien 134 prišel še kasneje na vrsto, ko bi bil dosežen sporazum v vseh ostalih vprašanjih. List prihaja po vsem tem do zaključka, da bi utegnil postati vprašanje odbora med temi pogajaji z vsemi pričetnimi vladami, ne da bi se bil dosegel aktualno še če kake tri meseca, seveda, če bi šlo vse drugo med tem po sreči...

Delbos o dr. Hodži

Pariz, 1. februarja. Zunanji minister Yvon Delbos je dal pariskemu poročalcu CTK naslednjo izjavbo:

»Srečen sem, da morem tudi jaz s svoje strani pozdraviti žefu češkoslovaške vlade in njegovih šestdesetletnic. Poleg predsednika osvoboditelja Masaryka in predsednika Beneša spada Milan Hodža med najoddiljnje delavce francosko-češkoslovaškega prijateljstva. V posebno srečo si štejem, da sem mogel med svojim nedavnim obiskom v Pragi, ki mi je zapustil nepozabne spomine, videti kako plenitveni in vztrajno deluje Hodža vsporedno s prizadevanjem Francije, da ohrani mir in mednarodno soobdelovanje. Zelo prijetno mi je, da morem izraziti svoje globoko spoštovanje in svoje resnične simpatije zač. Želite, ki jih gojim za osebno srečo Milana Hodža in za prijateljsko delavo, ki jo sedaj vodi, so hkrati želje francoske vlade in vsega francoskega naroda.«

Poroka albanskega kralja

Budimpešta, 1. februarja AA. Uradno potrjuje zaroka albanskega kralja Zoga z grifom Geraldino Apónyjevo. Poroka bo mesece marca.

Razrust društva

Bankska uprava v Ljubljani je razpustila Klub primorskih akademikov z motivacijo, da je prekoračil svoj

Priprave za veliko proslavo:

Pol stoletja našega obrtnega šolstva

Razstava vsega obrtnega in industrijskega šolstva dravsko banovino

Ljubljana, 1. februarja
Slovensko obrtno šolstvo praznuje letos svojo 50-letnico. Jubilej bo proslavljen državna tehnička srednja šola v Ljubljani zelo slovesno; prirediti bo veliko razstavo, ki se je bodo udeležili vsi oddelki zavoda in obrtni ter industrijski strokovne šole v Sloveniji. Nadalje bo pa zavod izdal tudi spominsko izvestje, ki bo obsegalo okrog 25 tiskovnih polv, vsebovalo popolni pregled obrtnega in industrijskega šolstva v Sloveniji ter mnogo drugega zanimivega gradiva in bo bogato opremljeno. Naše obrtno šolstvo je izredno pomembno za gospodarski in splošni razvoj Slovenije; podlaga je razvoja slovenske obrtne dejavnosti doslej in usmerjena je splošno gospodarstvu k napredku ter izpopolnitvi. Zato je zgodovina našega obrtnega šolstva hkrati zgodovina obrtne in industrijske dejavnosti, kajti obrtno šolstvo je rastlo ter se izpopolnilovalo po zahvale časa in gospodarstvu.

SKROMNI ZACETKI

PRVA ŠOLA L. 1810

Začetki našega obrtnega šolstva segajo celo v 18. stoletje; l. 1778 je v Ljubljani ustanovil c. kr. risarsko šolo slikar Andrej Herlein. Ljubljanska je imela prva na ozemlju Avstro-Ogrske državno obrtno šolo, toda ustanovili so jo Francozi (Ilirija) l. 1810, in sicer école d'arts et métiers. Direktor je bil Valentijn Vodnik. Šola je životariila samo dve leti, ker je država ni redno podpirala. Obrtna šola je imela tri oddelke: stavnini, mizarski in ključavničarski. Francija je prva na svetu začela organizirati svoje šolstvo, in sicer že sredi 17. stoletja. V Avstriji je pa obrtno šolstvo prešlo v državno upravo šole l. 1876. Dotlej je država kazala razumevanje za obrtno šolstvo le s tem, da ga je skromno podpirala ter ga je prepričala deželnim in občinskim upravam in gospodarskim ustanovam ter društvom.

OBRTNE SOLE SO SE RAZVILE IZ DRUGIH

Najprej se je pojavilo stremljenje, da bi navadne šole pospeševala razvoj obrtnih državnih kancelar Kaunitz je l. 1766 predložil zasnovno bodočega industrijskega, trgovskega, poljedelskega in drugega strokovnega šolstva v Avstriji in l. 1882 je bil sprejet predlog, da se morajo učitelji normalnih šol učiti tudi matematike in risanja (predmetov, ki bi se jih moral naučiti vsak obrtnik), da bi lahko poučevali na obrtno nadaljevalnih šolah. Tudi novo ustrojena normalna šola je dobila l. 1774 nalog skrbeti za obrtno izobraževanje, nakar je bil l. 1787 izdan vladni odlok, ki bi naj po njem postala normalna šola obvezna pripravljalnica za obrtni pouk. Vendar se bila vsa ta prizadevanja za pospeševanje obrti nesmotri, ter niso mogla roditi posebnih uspehov. Šele v začetku 19. stoletja je dobile strokovno šolstvo v Avstriji določenijo zasnovano, ko sta bila ustanovljena višja tehnička instituta v Pragi in na Dunaju. Leta 1826 je bila v Gradcu ustanovljena stolica za mehaniko in konstrukcijo strojev. Leta 1842 so pa odprli tehničko šolo v Lvovu. Do revolucije l. 1848 Avstrija ni imela niti načrtnega ministra ter je spadalo šolstvo pod študijsko dvorni komisijo. Pred revolucijo je bila napovedana preosnova realnega šolstva, po prevratu pa je prvi načrni minister napovedal splošno organizacijo šolstva, na kar so pa morali čakati še nekaj desetletij.

CEDALJE POGOSTEJSE ZAHTEVE PO OBRTNIH SOLAH

Sredi prejšnjega stoletja, ko se je začela razvijati industrija, se je čedalje boli kažeja potreba po strokovni izobrazbi. Predvsem so stremeli, da bi se realka prilagodila potrebam časa in izdan je bil pravilnik, ki bi naj po njemu realka nudila neko splošno tehničko izobrazbo, da bi služila tem, ki se ne namenjava več šolat, in onim, ki namenjavajo stopiti v višje strokovne šole. Na realkah bi naj tudi ustanavljali obrtne nadaljevalne šole in posebne strokovne šole. Toda v glavnem je ostalo le pri načrtih in kmalu se je tudi pokazalo, da učni uspehi na realkah niso zadovoljivi. Večje samostojno državno obrtno učilišče se je razvilo l. 1865 na Dunaju iz obrtne risarske šole; država jo je l. 1848 pridružila politički. S preosnovno političko je postala risarska šola samostojna in l. 1870 se je razvila v šolo za stavbo in strojno obrt ter postala prva državna srednja obrtna šola.

Do l. 1870 so spadale vse obrtne in industrijske šole pod načrtno ministristvo, teďaj je pa začelo ustanavljati šole tudi trgovske ministrstvo. Ustanovljena je bila ministerialna komisija za obrtno šolske zadeve iz zastopnikov načrtnega in trgovskega ministrstva. L. 1876 je država prvič vstavila v proračun kredit za obrtno šolstvo; tedaj je bilo že 9 državnih obrtnih šol, razen umetnostno obrtne šole na Dunaju. Poslej se je obrtno šolstvo naglo razvijalo in l. 1888 je imela tudi Ljubljana že dve državni obrtni šoli: strokovno obrtno šolo za obdelavo lesa in strokovno obrtno šolo za umetno rezanje in šivanje čipk.

TEŽKO SMO DOSEGELI

PRVE OBRTNE SOLE

Danes se nam zdi samo po sebi umetno, da imamo celo vrsto obrtnih šol in nam ne pride več na misel, da so se moralni naši predniki boriti za siherno šolo. L. 1872 je trgovinsko ministrstvo zahtevalo, naj mu zbornice poročajo o stopnji umetne obrti in industrije ter o potrebi ustanovitve strokovnih šol. Ljubljanska zbornica je sestavila obdobje spomenico. Naveda je, da na Kranjskem ni nobene strokovne in ne risarske šole. V Ljubljani so le nedeljske šole, ki pa ne ustrezajo že zaradi tega, ker na njih ne poučujejo strokovni učitelji. Zbornice je predlagala ustanovitev splošne obrtne in umetnostne akademije za slikarstvo, modeliranje in kiparstvo v Ljubljani, in Idriji pa strokovne šole za klekljanje. Spomenico je predložila tudi učni načrt, ki nam pa kaže, da bi nova obrtna šola imela le zasedaj sedanjih obrtnih nadaljevalnih šol. Uspeh spomenice je bil, da so se ne-

doljake šole v Ljubljani spremenile v obrtne nadaljevalne šole. L. 1873 je pa bila v Idriji ustanovljena prva državna obrtna strokovna šola na Kranjskem — šola za klekljanje čipk. Ker pa Kranjska ni dobila obrtno šolo, ki so jo imenovali tehničko srednjo šolo; prav tako ustanovljajo v Beogradu enak zavod in je potrebno, da imajo enaki tip šol enaka imena. — Po Subičevi smrti je vodil Šola direktorj načinštak prof. ing. L. Novak do 18. decembra l. 1924, nakar je prešlo vodstvo v roke sedanjega direktorja J. Reisnerja, ki mu je treba priznati izredne zasluge za razvoj ter napredok najboljših obrtnih šole v državi.

Mnogo protesti in posredovanje je bilo treba, da je načrtno ministristvo l. 1888 izdal ustanovljeni odlok za strokovno šolo za lesno industrijo v Ljubljani. Ustanovljeni odlok za ustanovitev strokovne šole za vezenje in šivanje čipk je pa izdal že l. 1887, a je o tem obvestilo ljubljansko trgovsko in obrtno zbornico šole naslednjega leta. Ta odloka pomenita temelji slovenskega obrtnega šolstva ter sedanjega velikega zavoda, ki se oficilno imenuje: Državna tehnička srednja šola v Ljubljani. Prvi direktor ljubljanskih strokovnih šol je bil Ivan Šubic. Solske prostore za strokovno obrtno šolo za obdelavo lesa je mestna občina najela v Virantovi hiši na Sv. Jakoba trgu.

RAZVOJ NASEGA OBRTNEGA ŠOLSTVA

Strokovna šola za lesno industrijo je imela oddelke za stavbo in pohištvo in mizarstvo, strugarsvo rebarzhar, pištarstvo in pozneje tudi za tesarstvo in mlinaštvo. Prvo leto je imela šola samo prve tri oddelke. Šubic se je takoj začel zavzemati za razširjenje šole. L. 1892 je šola pridobila javno risarsko šolo za mojstrov in pomožnike; odprtta je bila ob nedeljah L. 1894 se je Šola razširila z oddelkom za figuralno in plastiko in l. 1895 z oddelkom za pletarstvo. Na obeh strokovnih šolah je bil učni jezik slovenski. Ženska šola je l. 1895 pridobila oddelek za klekljanje čipk ter se je prekrstila v Šolo za umetno vezenje in čipkarstvo L. 1899 so ženski šoli priključili javno risalnico za ženske L. 1900 sta bili Šoli zdrženi v umetno-obrtni strokovno šolo, ki se delila v štiri oddelke. Leta 1904 je bil ustanovljen prvi oddelek, ki je imel značaj delovodske šole: zimski tečaj za stavne obrtnike. V šolskem letu 1908/09 so bili ustanovljeni strokovni tečaji za izobrazbo učiteljev na obrtnih nadaljevalnih šolah. Naslednje leto pa je bil Šoli priključen oddelek za lesno in kamneno kiparstvo L. 1910/11 so se zimski tečaji za stavne obrtnike premenovali v stavno obrtno šolo.

DRŽAVNA OBRTNA ŠOLA

Umetno obrtna strokovna šola se je preustrojila v državno obrtno šolo z odlokom l. 1911. L. 1909 so bila oddana stavna dela za zidanje novega Šolskega poslopja na Mirju Delati so začeli takoj. Stroški so znašali okrog milijon kron. Državna obrtna šola je imela prvo leto 8, naslednjie leto pa 9 oddelkov L. 1914 je vojna uprava zasedla Šolsko poslopje in v njem se je nastanil domobranski polk. Po njegovem odhodu so v Šoli uredili vojaško bolničico. Pod vojaško upravo je posloplje. Zlasti delavnice, silno trpel v posledice čutnje še zdravja. Delno so začeli zopet poučevati leta 1916, nakar so postopno odprli vse oddelke. L. 1917 je bila ustanovljena tudi invadidska šola, ki je imela 8 oddelkov in ki je bila ukinjena l. 1919.

L. 1917 je bila državna obrtna šola razširjena z dvema višjima oddelkoma: stavna strokovna šola in višja obrtna šola mehansko-tehničke smeri. Temu razširjenju so se nemški krogovi v Ljubljani silno upirali. Tako smo dobili tudi višjo obrtno šolo.

TEHNISKA SREDNJA ŠOLA

Solskega l. 1920/21 so državno obrtno šolo preimenovali v tehničko srednjo šolo, in

Pismo iz Ga-Pa

Samostojnih skokov sta se udeležila tudi Novšak in Šramel ter zasedla 26. in 27. mesto

Garmisch Parternkirchen: 31. januarja V nedeljo je bil končan II. mednarodni zimske sportne tečaj v Garmisch Parternkirchen. Letos udeležila ni bila tako številna, kakor prejšnje leto in so zlasti manjšakali nekateri odlični zastopniki severnih držav. Tačko ni bilo na startu Fincev niti Švedov in niti najboljših Norvežanov, pat pa so v velikem številu nastopili domači in Avstrije zlasti v alpski kombinaciji. Prav močno pa so bili zastopani tudi Italijani. V alpski kombinaciji se je odločila bitka med domačimi specialisti in pa Avstrije. Zmagal je Nemec Roman Wörndl pred Avstriječem Kneißlom in Schwablom. Praga je bila zlasti pri smuku zelo težka in mestoma ledena ter se je pripetilo več težjih negred.

Svetovni prvak Francoz Emile Allais je že v začetku tako nesrečno padel, da je moral odstopiti. Še hujša nesreča je zadevala znamenega italijanskega tekmovalca Sartoriellija, ki je na ledenu delu tako nesrečno padel, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, ker je poškodbam podlegel. V teku na 18 km so pripravili največje presečenje Italijani, ki so postavili v boji 7 svojih tekmovalcev, ki so se plasirali na devet prvih mest. Zmagal je Gerardji pred svojim rojakom Demetrem, ki ju obe poznamo že iz olimpijadi in pa Finskih tečem. Kakor znano, je bil Demeter edini srednjevirovec, ki se je na 50 km plasiral pred našim Smolem.

Norveška kombinacija, ki je bila dobročina za sotočno, je bila zaradi odprtje prelaze na nedeljo dopoldne. Zmagal je Norvežan Hegegen pred Nemcem Meergansom. V skokih za kombinacijo je bil sicer prvi znameniti Poljak Marušarš, nač starci znanec iz Planice. Iste je zmagal tudi v samostojnih skokih. Samostojni skoki so bili prvotno določeni na olimpijski skakalnicici, zaradi snežnega meteža in močnega vetera pa so jih preložili na manjšo skakalnicico za kombinacijo. Na veliki skakalnicici je bil le poen skok in je dosegel največjo daljavo. Marušarš z 74 metri. V kontnici oceni pri samostojnih skokih je zmagal Marušarš z 222,2 točkami (46,55 m), drugi Bader (Nemčija) 211,7 (44,51). Samostojnih skokov sta

se udeležila tudi naša zastopnica Novšak in Šramel. Po dolžini skokov nista zaostajala, pač pa sta stilno bila slabša. Novšak je zasedel z 178,9 točkami in skokoma po 35 in 41 m 26. Šramel pa 27 mesto s 175,5 točkami in skokoma dvakrat po 41 m.

Državno smuško prvenstvo v Bohinju

Boginj, 1. februarja Danes in jutri bo v Bohinju zbrana elita naših smučarjev, ki bodo merili svoje moči v torbi za ponosni naslov državnega prvenstva v klasnični kombinaciji. Najboljši naši smučarji, vedno starci preizkušenih borcev pa tudi nekaj novih imen bo na startu in zato bo borba res prav zanimiva in ogrodna. Popoldan bo tek na 18 km za kombinacijo in samostojno, a jutri bodo na veliki Hansenovi skakalnici, ki dovoljuje skoke do 50 m. Tekmovanje v skokih. Če prispeje še udeleženci iz Garmisch Parternkirche, potem bodo skakali vsi naši najboljši. Udeleženje bo skoraj gotovo rekordna, saj bodo izkazane v skokih tudi nekata preizkušnja in mreža za udeležbo na mednarodnih skakalnih tekmev v Celovcu, ki bodo v nedeljo 6. februarja v katerih so udeležila tudi naši tekmovalci.

Tekmovanja se bodo pričela ob 11. dopoldne, tako da bodo lahko skokom prisotvrali tudi smučarji in izletniki, ki se pripeljajo z jutranjim vlakom v Bohinj. Vremena pa so enačna, a tudi srečne prilike so izredno ugodne, saj je padlo nad pol metra prša in je snika na zmernjeni podlagi naravnost sijajna, taka kakor je letos še ni.

Z današnjim jutranjim brzovlakom se je priprjal v Bohinj tudi minister za telesno vzgojo dr. Miletič, pod katerega počivali tekme v Bohinju.

DRŽAVNO PRVENSTVO V UMETNEM DRŽANJU Pod pokroviteljstvom ministra za telesno vzgojo dr. Miletiča bo drevi in jutri na državni skupnosti SK Ilirje pod Cerkinovim gradom tekmovanje v umetnem držanju. Za tekme so se prijavili najboljši naši držaleci in dr-

silke, večina članii Ilirje, a prispeli sta tudi dve Celovčani in gdt. Šuprun, članica zagrebškega Ilirka. Drevi bo proučevanje v prostem držanju, ki se prične ob 20.30, ki bo nadaljno spominem občinstvu mnogo užitka, enj imajo več tekmovalci za seboj letos precej izdaten trenin in naškari so bili tudi nekaj dneva na Dunaju. Veliko zanimanje vključa slota za eksibicijo dvojice Silve Palmo-Biber, ki je pa dvomljiva, ker je gdt. Palmoova včeraj novaravno padla in si nekoliko poškodovala koleno. Zaradi tega je tudi njeg nastop ogrožen.

Jutri se prične premeneno tekmovanje že ob 8.30, ko je sicer v obveznih likih, ob 10. pa v prostem držanju. Tekmujejo dame, juniorji in seniorji. Odčinestvo opozorjam na to lepo prireditev in ga vabimo na državni skupnosti SK Ilirje.

Nova palača Bate

Ljubljana, 1. februarja Zveza Združenj gostilničarskih obrti za dravsko banovino nam sporoča:

Casopisna polemika je deloma zavzeta v početku kavarniške koncesije za novo palačo tke Bata enostransko stališče, namesto da bi se zavzela za naše domači gospodarski podjetniki. Tej polemiki je treba ugotoviti, da se za kavarniško koncesijo v tej novi palači ne poteguje toliko tka Bata. Kolikor njen poslovodja oziroma arhitekt, ki je izdelal načrt, slednji je namreč na mestnem načelstvu zatrjeval, da je ka načrt, ki je njegova zamisel, ne v načrtu izpeljal brez vednosti tvrdke, in da vrlka dovoljuje, da se kavarni namenja, in uporablja tudi drugač ter je celo pripravljen tozad, da načrt izpremeniti, ce bi končna slika ne bila izdana.

Ker je iz cele akcije razvidno, da je za kavarno iz čisto zasebnih nagibov potegujen samo nekateri posamezniki — kar n-n je bilo potrejno tudi na avtentičnem mestu. — Zveza združenj gostilničarskih obrti za dravsko banovino v imenu svojega članstva obsoja akcijo, ki se je razvila potom spremeni v novi akciji, ki je razveden v novi potrdili že nekoliko zastreljeni Vodnikov pohval

HERSAN ČAJ

UČINKUJE dobro pri občutju telesa, jeter in ledva.
POMAGA pri arterijskih in nemorodinah
OLJATA muke in bolestine pri revmatizmu
in protutinah.
UBLAZUJE obolenja pri mestnih čudih in
meni.
ODSTRANJAVA motno doboščino in
vse dolga ritka.
Dobiva se v vseh lekarstvih!
Reg. S. br. 1983/33

HERSAN

Srečna država in njeni državljanji

Prebivalci papeške države žive zelo poceni in so presti vseh davkov

Ena država v Evropi je skoraj absolutno varna pred vojno in lahko oznaní vsem svetu, da ne bo nikomur napovedala vojne. To je Vatikanska država, Stato della Citta del Vaticano, samostojno ozemlje cerkevne države, ustanovljeno leta 1929 z lateranskim traktatom. Takrat se je Mussolini s papežem sporazumel in pobotal. Vatikanska država je majhna. Komaj dobre pol ure rabiš za obhod okrog njenih zidov. Papež jo je v nji absoluten gospodar. On upravlja svojo državico kar se tiče ozemlja, glede vere pa predstavlja papež vseh oblast nad polovico človeštva.

Vatikanska država je bogata in siromašna, kakor pač gledamo na njo. Ce se ozlamo na arhitektoniske, umetniške in arhitektoniske zgradbe, skrite v Vatikanu, lahko mirno rečemo, da se v denarju sploh ne dajo izraziti. Kdo bi pa hotel ali mogel oceniti samo vrednost Michelangelovih in Raffaelovih slik in kipov, ki so jih polne vatiskanske zbirke! Neznaten kipec ali slika v tej ali oni kapelici bi bila ponos vsega svetovnega muzeja, dočim je v vatiskanskih zbirkah samo številka, ki je skoraj nične ne opazi v mnogici drugega neizmernega bogastva. Med temi dragulji umetnosti si človek kar ne upa govoriti o denarju.

Ce je v tem pogledu vatiskanska država neizmerno bogata, je pa v drugih pogledih zelo siromašna, saj nima mnogih načinov na ustanov, ki jih ima tudi najsiromašnejša in tudi najbolj zaostala samostojna država na svetu. V Vatikanu ne moreš kupiti niti igle, ker tam trgovin ni. Otroci v tej državi ne hodijo v solo, ker šolskih poslopij ni v nji in bolnik se morajo zdraviti drugod, ker vatiskanska država tudi bolnic nima. Zakaj jih nima? Vsega tega ne potrebuje. Sol in bolnic je v Rimu dovolj, a vatiskanska država je zaprta v Rimu. Trgovina je pa na ozemlju svetega mesta po zakonu prepovedana.

Onstran vatiskanskih sten kipi življenje Rima, tostran pa vlada mir in tišina, ki je zunanjji svet nikoli ne more motiti. Kazalci ure večnosti se pomikajo tu enakomerno naprej po vsemredu redu, pa naj vlada zunaj mir ali divja vojna odnosno šwigajo plameni revolucije. Državljanov absolutistične papeške monarhije se to ne tiče, ker jih ne veže vojaška dolžnost. Vatikan se ne bo nikoli zapletil v vojno in sklepali mir. On ne potrebuje političnih strank in revolucije se mu ni treba batiti. Vojsko ima pa vendarne in sicer 120 švicarskih gardistov za reprezentanco in vzdrževanje reda, ki pa še nikoli ni bil kršen.

Sigurnost večnega miru se kaže tudi na prebivalcih papeške države. To so sami služabniki cerkve, ki so podovali svoje službe po očetih, ti pa zopet po svojih očetih. Vse službe so dedne pa naj gre za knjižničarje ali za vratarja. To sicer ni določeno z zakonom, velja pa prav tako, kakor te bi bilo izglasovano v parlamentih vsega sveta. Podejute se pa samo služba. Stnovati vatiskanskih uradnikov morajo prisesti na državljanstvo v papaveri pisarni. O prošnjah odloča papež sam. Vatikanski državljanji so sami državni službeni in stanujejo v vatiskanskem mestu. Izjemoma

Ščepec soli

Pravico upodabljam zavezani oči, če bi pa hoteli upodobiti resnico, bi ji moral zavezati usta.

Vrhuncel človeškega napredka bo, če si bodo ljudje prilastili neposredno še solnčno energijo, kajti tedaj bo končno vse razdeljeno in nične se ne bo mogel sklicevati, da smo pod solnčem vsi enaki; marsiško bo moral tedaj prisesti na kakšnem socialnem uradu za porcijo solnčne svetlobe in topote.

Pregovor, ki pravi, da je treba med volkovi tuliti, je zelo zastarel; reči bi morali, da je treba med osli rigati.

Kjer se prepirata dva pametna, ima tretji bedek dobitek.

Nekateri ljudje so moralni, ker jim to nene.

Cim večji topov je, tem bolj moramo molčati o njegovih lovoščinah.

Oblast ni vedno od boga; večkrat izhaja od bedakov.

Učenjak prof. Nikolaj Bubnov 80 letnik Cil in zdrav ob visokem jubileju – z vero v življenje in s pogumom v srcu, ki je kljuboval vsem udarcem usode

Ljubljana, 1. februarja

Usoda se včasih čudovito poigra s človekom. Leta 1899 se je prof. dr. Nikolaj Bubnov peljal iz Italije skozi Ljubljano na Nemško. Takrat je bil že znan in prizan učenjak. Ko je brzovlak hitel skozi Ljubljano, je prof. Bubnov gledal skozi okno in Ljubljana mu je bila všeč. Kdo ve zakaj in kako se mu je rodila v istem hipu želja, da bi Ljubljano pobliže spoznal. Tako si je potujotemu človeku včasih misli v glavo, ki jih spremlja včasih nenavadna želja, a vklj. dirja naprej in plaho željo izpodrine druga, ne da bi potnik žaloval za svojim prvim čustvom. Prof. Bubnov se je na želja izpolnil. Po 20 letih je prišel kot ruski emigrant iz Kijeva po ovinkih naravnosti v Ljubljano in na njeno novo ustanovljeno slovensko univerzo. In usoda je končno hotela, da proslavlja baš v Ljubljani svoj 80. rojstni dan. V Ljubljani, v Dvorovki uhi, kjer sem ga obiskal in občudoval njegovo telesno in duševno čistot pri 80 letih.

Prof. Nikolaj Bubnov stanejo sam, cisto sam v garsonieri. Skromno in čedno opravljenia sobica je njegova spalnica in delavnica. Tudi delavnica, kajti prof. Bubnov se vedno preživi ure in ure dan za dnevnim znanstvenimi in umetniškimi knjigami. Pred njim na pisalni mizi je ležala debela knjiga. Monsenova »Rimska zgodovina« v nemščini. Počig je druga, nekoliko manj rejenja o Machajevlju in njegovem gledanju na zgodovino. Prof. Bubnov je zgodovinar in specialist za antroploško zgodovino.

Povedal sem, kaj me je napolilo na njegov samotni dom, v katerem vladla tišina, ki tako dobro dene razumljajočemu človeku. — Da, da, osemdeset let! se je nasmejal jubilant, imate prav, také obletne niso pozoste. Dvajsetletno obhajamo lahko dvakrat ali pa trikrat, osemdesetletno pa vse moč.

Prav iz dna srca se je prof. Bubnov smejal. Smejal se je kakor človek, ki mu je šele 40 let, ki je šele drugič obhajal svojo dvajsetletno. Ta jubilant smeh me je posebno presenetil. Kdor se pri 80 letih smieje z dušo in telesom, temu se obeta še proslava 90letnice in morda tudi 100letice. Tak smeh da natura človeku, ki mu je usojeno dolgo življenje.

— Hvala Bogu, zdaj sem kakor vidite.

— Pa še vedno v knjigah?

— Sam sem, čisto sam, pa moram nekaj delati. Čez dan prebiram znanstveno literaturo, zvezcer pa kaj lažjega, pa na predolgo v noč, ker moram varovati svoje oči. Moj oddih se prične po večerji, ko sedem v kavarno ali v gostilno in popijem tri, štiri čase dalmatinca. Zadnja čase mi je že malo dolgša, posebno odkar sem dovršil naročilo francoskih akademikov za kritično izdalo Gerbertovih pisem.

Tako sva pršla do znanstvenega dela, ki je izpolnilo jubilantovo izredno intenzivno življenje učenjaka-zgodovinarja. Mimo in jasno govoril prof. Bubnov v slovenščini, v katero pomeša tu pa tam srbohrvaščino. Z užitkom posluša človek pripevovanje takega znanstveno oblikovanega duha.

No, da, rodil sem se 2. februarja leta 1862 v Kijevu. L. 1877 sem dokončal gimnazijo in dobil zlato kolajno kot odličenjak. L. 1881 sem pa diplomiral na univerzi v Petrogradu. S prvim znanstvenim delom sem si pridobil pravico do profesorske štipendije. Poslali so me v inozemstvo. Smoter mojega študijskega potovanja je bilo proučevanje korespondence slavnega učenjaka Gerberita, nadškofa v Reimsu in Ravenni. Gerberit je postal poznej papež z imenom Štefan VIII. Bil je prvi papež francoskega rodu. Da pridev vsem predložim do dna, sem na mestu preštreljal vse rokopise, ki se namenajo na življenje in delo slavnega Gerberita ter se nahajajo v knjižnicah v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Švici, Franciji, Belgiji, Nizozemski in v Angliji. Razpravo o tem delu sem predložil fakulteti. Razprava je izšla v letih 1888 do 1890. S to razpravo sem dosegel naravnost doktorske časti, ki je dosegilna navadno le preko časi magistrata, kar je zelo redak primer v zgodovini ruskih akademikov. Akademija znanosti me je počastila z veliko Makarjevske nagradno. Kmalu nato so me povabili na univerzo v Kijevu, kjer sem deloval kot profesor 28 let. Več kot 14 let sem bil neprerogativ dekan. Poslednjih sem bil izvoljen za dekanata soglasno 1. 1919 že pod

Dokler ni začelo delovati društvo »Vodnik«, ni bilo v Zg. Šiški nobenega pravstvenega društva. Šiškarji niso imeli odra, ne pevskega zboru in ne knjižnice. Pač pa je bilo v Šiški mnogo gostil... Toda tudi iz gostil izide včasih kaj dobrega. In v gostilni je prislo do ustavnitve društva, ki nosi ime prvega slovenskega pesnika in ki je ob 180 letnici Vodnikovega rojstva začrtao krasen kulturni program. Poštni uslužbenec Franc Zaje je dal pobudo za ustavitev društva, med ustavnitelji pa moramo predvsem imenovati Iv. Zakotnika, Iv. Marjeka in Ivana in Matijo Perka.

Društvo je začelo delovati pod streho doma Valentina Vodnika. Najprej je adaptiralo tesen gostilniški salon v gledališču dvoranico, ki lahko sprejme okrog 120 ljudi. Zdaj ima društvo pevski in dramatični odsek, lepo knjižnico itd. — a z vsem tem nikakor ni zadovoljno. Izredno delavni in požrtvovani ljudje — po večini so delavci — se zavedajo, da je delokrog pravstvenega društvenega delovanja prešesen. Imajo dober mešani pevski zbor, ponašajo se lahko z mladinskimi pevskimi zbori (60 otrok) in dramatični odsek prireja tudi predstave na prostem — a hočejo storiti vendar nekaj več: širiti in gojiti kult našega prvega pesnika.

Zato je začelo društvo propagirati med javnostjo idejo o odkupu Vodnikove rojstne hiše, ki bi naj služila dostojnje kulturnemu namenom. V nji bi naj bil vsaj skromen muzej s spominski in drugim gradivom in počaščenje Valentina Vodnika. V hiši bi tudi uredili Vodnikovo delovno sobo. Če bi društvo odkupilo Vodnikov dom, bi lahko preuredujeli gospodarsko poslopje v prostorno društveno dvorano z lepim odrom.

Začel sem predavati. Dobili smo nov sovjetski zakon za univerzo. Na seji za volitev dekanata je bilo 108 članov. Sozlan

so mene izvolili za dekanata. Tako sem bil 5 mesecov sovjetski dekan. Beli so boljševike nato pregnali in Kijevu in postal sem zopet carski ali republikanski dekan. Tedaj so me naprosili za predavanje, katerega sem zaključil z misijo na Lazarju, ki ga je Kristus obudil. Pusti ga, so dejali Kristu, že smrdi. Jaz sem pa predvrgačil sveto pismo in rekel: Dva meseca jih ni več (misli sem boljševike), pa se vedno smrdi. Prijetljivi so mi takoj rekli, da bom za glavo manjši, ako pridejo zopet boljševiki v Kijev. Ko so res prišli tretjič v Kijev, sem pobjral, kar sem mogel, in odpotoval. Bilo je v decembri 1. 1919. V februarju 1. 1920. sem moral zapustiti še Odeso. Pristal sem v Solunu in stopil na jugoslovanska tla. Vesel sem bil, da sem v Jugoslaviji. Kaj bi počenjal v Egiptu, na Malti ali v Afriki. V juliju 1. 1920. sem bil imenovan za hororarskega univerzitetnega profesora v Skoplju, kjer so z novembra tega leta sem bil izvoljen za kontrakturnega profesora na univerzi v Ljubljani, kjer sem pozneje postal redni profesor. S tem sem postal tudi jugoslovanski državljan. Predaval sem antično zgodovino do upokojitve.

— Ali ni več tak, kakršen je bil, ta moj spomin, se smieje prof. Bubnov z vso dušo in v vsem telesem.

Nič ni sentimentalni učenjak Bubnov. Dobro ve, za koliko odstotkov mu je spomin popustil, in govoril o tem, in tudi o smrti, kakor bi govoril o velikih zgodovinskih dogodkih: trenočno, kritično, objektivno. Učenjak Bubnov prevladuje tudi ob 80 letničnici človeka Bubnova.

Tudi o smrti svetega pogovarjala in o podobnih poslednjih rečeh. — V mojih letih je človek lahko srečen, da je izpolnil svojo življenjsko logico. Za vas mlade ljudi mora biti hujje, ko ste šele na začetku te poti, ker so razmene tako obupne. Kar hudo mi je, ako pomislim, koliko mladih sposobnih ljudi ne pride dandanes do kraha.

O Rusiji, o tisti Rusiji, ki ga je pregnala, bi rad kaj izvedel od jubilanta.

— Sovjetska Rusija? V Rusiji teče življenje dolje, revolucija se zaključuje, kakor so se zaključile doslej vse velike revolucije. Samo Japonci, da ne bi Japonci začeli delati zdrahe. Japonci so nevarni. Že l. 1903. sem rekel tovarišem, ki so menili, da bodo Rusi Japone potolki kakar opice, da se varajo. Pa da ne bi nastala kakšna državljanska vojna! Škoda bi bila neizmerna, aki bi brat prelival bratovo kri, kakor v Španiji.

Strmel sem. Učenjak Bubnov, tako se mi je zdelo, se bojni za Rusijo, kakršna je danes. Čeprav ga je pregnala, čeprav mu je prizadelata neizmerno gorje.

Tako sva se pogovarjala in se simejala. Pravil mi je o čudovitih dogodivščinah svetega pastorka, ki je banovinski veterinar v Lukovici, in kateremu gre po nekaj dni na obisk, kjer uživa s pastorkom in njevno gospo, ki je Čehinja, družinsko srce, ki jubilantu ni bila mila. Že pred vojno je izgubil svojo ženo, pred 12 leti je izgubil edinega sina Vladimira. Vse udarce usode je učenjak Bubnov premagal z junaktivnim samozatajevanjem. Samo veliki duhovni morejo tako kljubovati in obvladati življenje, a klub temu izpolnit svoje znanstveno poslanstvo ter ostati duševno in telesno čeli in trdn, odpuščajoč usodi in vsega v življenju.

— Gospod profesor, gotovo se spomnite kdaj na Rusijo?

— Da, da. Zadnje čase sem celo dosti mislil na domovino, ker sem pisal spomine.

Iz predala je prof. Bubnov vzel dva svečna rokopisov, svoje že napisane spomine.

— Gospod profesor, gotovo se spomnite kdaj na Rusijo?

— Da, da. Zadnje čase sem celo dosti mislil na domovino, ker sem pisal spomine.

Iz predala je prof. Bubnov vzel dva svečna rokopisov, svoje že napisane spomine.

— Gospod profesor, gotovo se spomnite kdaj na Rusijo?

— Da, da. Zadnje čase sem celo dosti mislil na domovino, ker sem pisal spomine.

Iz predala je prof. Bubnov vzel dva svečna rokopisov, svoje že napisane spomine.

— Gospod profesor, gotovo se spom

Najlepši glasbeni in pevski film sezone!

čar bohemov

POZOR!

Jutri (na praznik) ob 10.30 dop. matinica:

Gigli: AVE MARIJA

(Osmrtno srce)

Znane matinske cene Din 2.50, Din 4.50

in Din 6.50

Po motivih nesmrtnje Puccini-jeve opere »BOHEME«

MARTA EGGERTH

in JAN KIEPURA

Predstave danes ob 16., 19.15
in 21.15 uri, jutri (na praznik)
zadoližne films ob 14.45.

17., 19. in 21.15 uri

KINO UNION

Tel. 22-21

DNEVNE VESTI

Banski svet dravskih banovin se stane dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani. Predmet zasedanja bo: obravnavanje banovinskoga proračuna za leto 1938 s pripadajočimi pravilniki v smislu člena II. »Pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov.«

Minister finanč je z brzjavno odredbo 6339/III z dne 31. I. 38 podaljšal rok za vlaganje davčnih prijav za odmero pridobitve za 1. 1938 do vključno 15. februarja t. l.

Novi zdravniški. V Zagrebu so bili promovirani za zdravnike splošne medecine Jernej Brčelj, Bruno Urh, Franc Kušar, Leon Mataje in Vladimir Mandič.

V Jugoslaviji je 11.480.000 poljedelcev. Da je naša država res izrazito agrarna, dokazuje statistika o zaposlenosti in poklicih našega prebivalstva. Pri nas živi ed poljedelstva 4.327.000 rodbin ali 11.480 tisoč ljudi. To je točno 82% vsega prebivalstva.

Planinski ples SPD

Gigli bo pel Splitu. Poročali smo že, da bo slovenski tenorist Benjaminino Gigli v nedeljo 6. februarja pel v Beogradu, a zdaj javljačo iz Splita, da je slovitev pevca povabil tudi Klub komorne glasbe, da bi na povratku iz Beograda pel v Splitu.

Stari in onemogli delave bodo mogli svoje pravice iz zavarovanja za onemoglost, starost in smrt uveljaviti samo za ona obdobja zaposlenja; za katera so bili prispevki dejansko plačani. Ako prispevki niso plačani, pa dolobah zakona o zavarovanju delave, pravice do starostnega in invalidnega zavarovanja niso pridobljeni. (§ 68. zak. o zav. del.) Delodlajci se morajo te vzdolžne socialne in moralne odgovornosti stalno zavdati.

»LADJA SUZNJEV« je veliko filmsko delo, v katerem je podana krvava legenda o zadnjem trgovcu s črnimi sužnji, ki nam v pretrestljivih scenah predstavlja najnesramnejši način zasluga. V glavnih vlogah: Warner Baxter, Wallace Beery, Eliza Allan — Predvaja se v kinu Slogi, telef. 27-30 — Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri (na praznik) ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri — Rezervirajte si vstopnice! — Film je v nemškem jeziku.

Kaj ni dobro prezreti? Reklamno prodajo Tivar oblik v Ljubljani. 20 odstotkov popusta na nizke, tovarniške cene. Prešernova ul. 54, nasproti glavne poste.

Lov za nevarnimi roparskim morilcem. Na odprtih cest Zagreb-Dugo Selce bila v zadnjem času izvršena dva roparska umora, dve osebi so pa roparji rani. Prva žrtev je postal kmet Josip Gjurović, druga pa kočija Alojz Merkoci. Zagrebška policija je zasilala kmetico Jano Polovanec in kmetja Mijo Sporeca, ki sta bila pri napadih ranjena in oba sta podala opis napadalca. Na podlagi opisa je policija ugotovila, da je zločinec nedvomno zloglašni kriminalni tip Franjo Perošić, ki je zaradi ropa in nasilja presezel že več let v jedi. Zdaj je policija za roparskim morilcem izdala tiralico.

Zrtev pretepa. V nedeljo zvečer je prišlo na cesti pri Duplici med fanti do ostrega prerezkanja iz katerega se je kmalu razvil surov pretep. Med splošnim pretepotom se je zgrudil na tla 25-letni kurjač Andrej Koželj, doma iz Komende, ki ga je eden izmed pretepačev okljal z nožem, nato pa ga je še obstreli s samokresom. Zadele ga je v desno roko in nogo. Koželja so včeraj spravili v bolničko, dočim pretepače zasedljeno orozniki.

Ponarejeni dolarski ček! Pod tem naslovom je izšla notica v »Slovenec« z dne 22. jan., v kateri je bilo pomotoma imenovano ime gosp. Jose Ninica iz Crnice v Šibeniku. Gosp. Joso Ninic, ki je gostilničar v Ljubljani, ni s to afero v nobeni vezzi, kar ugotovljamo, resnici na ljubo.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovitno, večinoma jasno in sončno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 8, v Mariboru 7.6, v Zagrebu 7, v Ljubljani 6.2, na Rabu 6, v Beogradu 4, v Sarajevu 3. Davi jo kazal barometer v Ljubljani 765.9, temperatura je znašala —2.6.

Iz Ljubljane

—lj Ljudska univerza v Ljubljani bo imela svoj redni občni zbor v četrtek 10. t. m. na drž. dvorazredni trgovski Šoli v Ljubljani, Grigorjeva ulica. Pričetek ob 18. uri. K temu občnemu zboru vabimo vse člane.

—lj Občni zbor pogrebnega sklada, finančnih in drugih drž. nameščencev in upokojencev v Ljubljani bo due 6. t. m. ob 10. dopoldne v lovske sobe hotela Miklič. Dnevnih red v smislu društvenih pravil.

—lj Včeraj sta se poročila v frančiškanski cerkvi g. ing. Vicko Turnšek in g. mag. pharm. Ksenija Ravnhar. Pričetka sta bila nevestin oče, ljubljanski podžupan in bivši senator g. dr. Vladimir Ravnhar, in nevestin stric svetnik Stola sedmorce v p. g. Rudolf Sterle. Mladima poročencema želimo obilo sreče!

—lj Kavarna Taber je odprta celo noč. Južnji zolž, krofi.

—lj Popoldanska predstava duhovite Krajkove komedije »Skedenje« bo v Šentjakovem gledališču jutri na Svetiščno ob 16. Edor se hote našeje, naj poseti predstavo. To je obenem poslednja uprizoritev te zavabne komedije. V sotot 5. t. m. ob 20.15 bo premiéra duhovite in ganljivo lete Molnarjeve veselolige »Njena velika ljubezen«.

Ceste na naši severni meji

Cesta od madžarske meje do Ptuja in Maribora je največja potrebna popravila

Ljubljana, 1. februarja 1938.
Velika napaka naše turistične politike je, da posvečamo premašno pozornost do brez lokalnih cest in tudi prehodnim skozi Slovenijo. Ena izmed cest, ki je največja potrebna popravila, je državna cesta od madžarske meje mimo Ptuja proti Mariboru ter njen odcepel proti Ptuju mimo Slovenske Bistrici na državno cesto Madžarsko-madžarsko meje-Ptuj-Maribor-Celje-Ljubljana-Piranina, ker na njej pa nati pozimi in večji oviri, posvetili pa vendar ne smemo, da nam bodo Madžari prej ali stej popolnoma obrnil hrbot, če ne bomo v veliko večji meri skrbili za naše ceste. Prav tej cesti, ki ima največjo turistično bodočnost, saj jo radi uporabljajo tudi Angleži, Nemci, Nordini in Poljaki, ki potujejo čez Madžarsko, bi morali posvetiti največ pozornosti, ce nočemo, da bomo naposred popolnoma orpani vseh koristi tranzitnega avtomobilskega turističnega prometa.

Cesta od madžarske meje mimo Ptuja proti Mariboru oskrbova mimo Ptuja proti Slovenske Bistrici in državni cesti Madžarsko-Celje igrav v našem tujskem prometu eden od največjih vlogov, saj Madžari danes niso več redki gostje v naših krajih.

Politična napetost med Jugoslavijo in Madžarsko je v zadnjih letih popustila, naša propaganda v Madžarsku je eden od obveznejših vlogov v naši turistični bodočnosti.

Lani sta nas obiskali tudi dve večji skupini madžarskih zdravnikov in novinarjev, kar je našemu tujskemu prometu zelo ugodno.

Da je vplival na razvoj našega tujskega prometa tako ugodno, da je n. pr. samo v Rožni Slatini število madžarskih gostov naraslo za 50%.

In informacijski službi je posebno mariborska Tujska prometna zveza, ki si za zboljšanje naših odnosov z Madžarsko največ prizadeva, dostikrat ugotovila nezavodno živahnino zmanjšanje madžarskih turistov tudi za našo letovišča, predvsem pohorskata ter za kraje v Gornji Savinjski in Logarski dolini.

Pomisliš moramo tudi, da so Madžari dovolj potovali na oddih po večini samo v Italijo. Vse to nas sili, da skušamo z vsemi sredstvi ustvariti potrebne pogoje za čim večji dotoč madžarskih gostov v naše kraje. Eden največjih pogojev za uspešen razvoj je v nadaljevanju dobrega začetka pa je glavna cesta, ki vodi iz Madžarske v naše kraje.

Ta cesta ni naša sama za lokalni promet med Madžarsko in Jugoslavijo, temveč je tudi ogromnega pomena za mednarodni tranzitni promet, gospodarskih in turističnih vrednosti tega prometa pa nikakor ne smemo podcenjevati. Poig našega lokalnega tujskega prometa je namreč še vedno zelo važen tudi italijsko-madžarski promet, ki bi bil lahko usmerjen čez naše ozemlje, pomemben pa je seveda tudi avtomobilski turistični promet iz drugih držav. Na svojem potovanju po Evropi zahajajo namreč tudi prav radi v Budimpešto, odkoder potujejo temen k nam, v Italijo in druge države.

Sosedna Avstrija je že pred leti znala pravilno oceniti vrednost dobre cest in je zvezala Graz po modernih avtomobil-

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—

—lj Pri »Slonu« golaž (posebnost).

—lj »Poživo rajejanje«, katera privede do dne 20. ura v »METROPOLU« PLES Z VEZDIC do 4. zjutraj — Vstopina samo din 10.—</

Vzorni rudniški gasilci v Trbovljah

Trbovje, 1. februarja
Redke gasilske čete lahko beležijo svojim delovanju tolkino zgledne požrtvovalnosti svojega članstva, kakor tukajnjina rudniška gasilska četa, ki je imela v ne-deli v gasilskem domu na Vodah svoj 27. redni občni zbor.

Zbrano članstvo, zlasti pa navzročega rudniškega ravnatelja g. inž. Vitolda Biskupskoga in zastopnika občine g. Bergerja ter zaslužnega gas. zdravnikga g. Dr. Baumgartna je pozdravil predsednik čete g. Hauptman, nato pa se je spomnil med letom umrlega častnega člana bivšega ravnatelja inž. Julija Pauerja ter podpornih članov g. Sušnika in Vodnika. Svoja izvajanja je zaključil z zahvalo članstvu za vztrajno in požrtvovalno delo.

Iz poročila, ki ga je podal poveljnik čete g. Rozman, je posneti, da je rudniška gasilska četa vseskozi vzorno delujoča edinica. Vseh vaj je imela četa 26, v akciji pa je stopila šestkrat.

Kakor je pestro na uspehih tehnično poročilo poveljnika, prav tako uspešno prikazuje delovanje čete administrativno poročilo tajnika g. Aškerca. Četa staje 52 rednih članov, 1 častnega, 1 ustanovnega in 120 podpornih članov. Med letom se stanje čete ni spremenilo. Reševalni avto je nastopal v nič manj kakor 378 primerov in se je število prevozov napram prejšnjemu letu zvišalo za 36.—

Blaagajnsko poročilo, ki ga je podal g. Rozman, izkazuje 44.000.— din izdatkov in za 3.000.— din manj dohodkov, kar je

pripisati nujno potrebnim nabavam orodja in popravilom motornih vozil.

Gasilska četa ima v svojem sestavu tudi pevski odsek, ki ga uspešno vodi g. German Janko in ki steje 15 mladih pevcev. Tudi Šramel sekret, ki ga vodi g. Planinc, uspešno deluje in je zlasti pri raznih prireditvah s pevskim odsekom kar tekmoval.

Društvena čitalnica, ki audi članom lepo in dobro čitvo, je in svoje knjižnice isposlojava knjige. Po poročilu orodjarja g. Lipovška je sledilo poročilo nadzornega odbora, ki je predlagalo odboru raizračunico, nato pa je bil soglasno sprejet proračun čete za tekoče leto. Pri razmetostih je bil soglasno izvoljen za častnega predsednika rudniški ravnatelj g. inž. Vitold Biskupski. V imenu občine je pozdravljal občni zbor g. Berger, ki je opravičil zadranega predsednika g. Klenovška. G. Dr. Baumgarten je nato apeliral naj bi se tudi letos udeležili samaritanskega tečaja, ki ga priredi Rdeči križ v Trbovljah.

MILIJON ALI DVANAJST HČERK?

Eddie Cantorja so vprašali, ali bi imel raje milijon ali dvanajst hčerk. Cantor je brez odgovaranja odgovoril: Seveda dvanajst hčerk.

— Kako to? — je vprašal nekdo začuden.

— Bil bi srečnejši. Če ima človek milijon, hoče imeti še enega, še dva in tako dalje, če bi pa imel dvanajst hčerk, bi getovo ne hotel imeti še ene.

Tomaž Bitenc umrl

Ljubljana, 1. februarja.
V nedeljo je umrl po doljšem boleznu v 72 letu starosti nadučitelj v p. Tomaž Bitenc. Pokojni se je rodil v Stari Loki, a že kot otrok je prišel v Ljubljano, kjer je gojil oče vrtnarjo. Tu je dovršil učiteljsko študije 1886 ter služboval štiri leta v litiskem okraju, ko je prišel za učitelja 1890 v Dragatuš v Belokrajini, kjer je ostal skoraj 30 let. Od tu je odkrival pouk tudi na Bojanču, kateri kraj je bil pravoslaven. Nazadnje pred upokojitvijo je dobil mesto nadučitelja v Podlipi pri Vrhniki.

Pokojnik, obec znan med stanovskimi tovariši pod imenom »Tomaž«, je bil svoje vrste kot človek, družbenik in kot učitelj. Bil je v pravem pomenu besede čudak. Že njegova fiziognomija, njegovo zadržanje in obnašanje ga je v tem izdajalo. Na zunajnosti je kaj malo ali nič polagal. Kakih novotvarij se ni hotel nikdar navzeti. Priznati, posebno zdaj zadnja leta, ni hotel nobenih uradnih odredov. Držal se je tega, kar je imel zapisano v prvi odredbi ter rekural proti vsakemu plačilu ali znižanju prejemkov. Seveda so bili vsi taksi rekurzi zavrnjeni. No, pa si tega ni jemal prehudo k srcu, četudi je moral za to plačati še razne takse. Prav za prav teh ni prostovoljno plačal, ampak so mu jih odtegavali kar od pokojnine. Kakor tu, tako je postopal pri društvi, kjer je bil včlanjen. Za njega niso veljala nobena nova pravila. Ravnal se je natančno po pravilih, katera je prejel pri vstopu v društvo. Bil je vojak in med vojno celo mobiliziran, postal celo četovodja, a držal na to ni prav mič. Ostal je, seveda, samec. V svojem življenju in potrebah je bil silno skromen. Nobenih zahtev ni imel. Cetudi njegovih dohodki kot prej pri učitelju niso bili veliki, vendar si je bil prihranil precejšnjo vsto, katero mu je pa bila vojna preevira zmanjšala in odtej niso nobenega pravzga zapuščanja v takih in podobnih podjetjih. Če kakor čudaški in preprost, je bil vendar veliko načitan in dobroščen. Pogolid je mersikatero pametno. Tudi v rastljuštvu se je dobro spoznal, kar je že več ali manj pridol il s tem, ko je očetu pomagal v mladosti pri vrtarstvu in cvetlarstvu.

Včeraj popoldan je bil položen pri Sv. Križu k včemenu počitku. Naj mu bo lahka domaća zemlja!

Ni takšna nesreča, če si neumen; večja nesreča je, če si pameten, pa moraš služiti bedkom.

★
Ko bi lahko živiljenje uklenili v pravila — kdo bi jih še pisal?

★
»Kdor je brez greha, naj vrže prvi kamn na njol! In nihče ga ni vrgel — toda dandanes ga vrže vsak, če je brez greha ali ne on ali njegova žrtev.

Mislili so, da je Majdkina obleka bela...

... dokler ji ni stric obriral solz s svojim robcem — opranim z Radionom!

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razloček je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda svikasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila, ki ga vsebuje Radion, prodriajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane Schichtov »Radion-bela«. Uporabite pri pri hodnjem pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnega drugega pralnega sredstva!

RADION
pere sam

Priredite doma tekmo pudra

Puder Tokalon s smetanovo peno se zdaj proizvaja v novih prekrasnih barvah, ki odgovarjajo vsem potrebam. Ta puder je na zraku prevetren, neviden in nepremičljiv. Casopisi so poročali, da sta na olimpijskih plavalskih tekemah dve Američanki, ki sta bili nepravilno »olepljani« celo po plavanju pod vodo imeli nedotakneno poto. Poslije 5 dinarjev za poštinino, ovitke in druge stroške, pa Vam bomo franko poslali štiri vrtečice pudrov raznih barv, kakor tudi dve tubi krema Tokalon, eno za dan in drugo za noč. Navedite barvo pudra, ki jo navadno uporabljate. Naslov: Hinko Mayer in drug., oddeležje 11-L, Zagreb, Praška ulica 6. Drugega naslova ni treba. Puder Tokalon se dobiva povsed po Din 12, 20 in 30.

DAMSKA KONFEKCIJA A. PAULIN SPOROČA, DA OTVORI SVOJ NOVI, VELIKOMESTNO UREJENI LOKAL V LJUBLJANI, V ŠELENBURGOVI ULICI ŠT. 1 DNE 8. FEBRUARJA, ZALOŽEN Z NAJLEGANTNEJŠIMI MODELJI POMLADNE MODE, TER VAS VABI K OBISKU

MALI OGLASI
Beseda 50 par, davek posebej, davek posebej.
za pismene odgovore glede malih oglašov je treba pritožiti znamku — Popustov za male oglaše ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

Vsled ogromne zaloge
Hubertus piščev, zimske sušenj, oblek, perla i.t.d.

ODPRODAJAMO VSA OBLAČILA

s 15 do 20% popustom.

PRESKER
LJUBLJANA, SV. PETRA C. 14

NACE NAROBE
tapetnik, Celovška cesta 41, se priporoča. 14.R.

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbnic. Velika zaloga perja po 6.75 din, »Julijana«, Gospodovska cesta 12.

DOBRO DOMACO HRANO
po zelo nizki ceni nudim tiki opere, oziroma muzeja. Naslov v upravi »Slov. Naroda« 405

VINA CEZ ULICO:

Namizno belo lit. Din 8.—
Srbsko prokupac > 8.—
Cvitek > 9.—
Rizling > 9.—
Rulandec > 12.—
Jabolčnik > 4.—
Hruševci > 4.—
Zganje: Slivovka 25% lit. Din 18.—
Tropinovec > 24.—
Slivovka 45% > 28.—
Hruševci > 28.—
Klepkovača > 30.—
Brinjevec > 32.—
ter razne vrste pristnega žganja, likerjev, desertivin vam nudi v se priporoča »Buffet S. J. Jeraj«, Ljubljana, SV. PETRA C. 38 400

STANOVANJA
Beseda 1.— Din, davek posebej, Najmanjši znesek 15 Din

POUK
Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

STROJEVNIPOUK

Večerni tečaj za začetnike in izvajbance. Dva oddelka — od pol 7. do 8. in od pol 8. do 9. zvečer. Najmodernejsa strojepisnica, na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev.

— Vpisovanje dnevno od pol 7. do 8. zvečer. Solinma najnižja. Prijetek pouka 3. februarja. Tečaj 2 do 4 meseca. Christofov učni zavod, Domobranska testa 15. 356

ZASAMOKE

uradnike, trgovce itd. slovenske strokovne knjige knjigovodstvo (Slc) v starih knjigah. Tehniko poslovnega računstva (Cerne) in trgovsko korespondenco v srbohrvaščini (Cerne), prijejeno za Slovence, naročite pri »Strokovni založbi«, Ljubljana, dokler traja še subskripcionska cena. Pišite po prospektu 12R

DVOSOBNO STANOVANJE

majhno, išče mirna, snažna stranka (dve osebi) za marc. Plačnik točen, evn. trimesечно v naprej. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Snažno«.

ENOSOBNO STANOVANJE

evn. s kabinetom išče mirna uradniška stranka (dve osebi) za marc. Plačnik zanesljiv in točen. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Marc«.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

ZASTOPNIKE IN POTNIKE

sprejme takoj večja zavarovalnica, zlasti za Marlboro, Celje, Ptuj, Ljutomer, Novo mesto. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Zavarovalnica«.

376

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO

»TRIBUNA« F. BATJEI
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

ZGODBE BREZ GROZE

so najprijetnejše razvedrilo, ki vam bo skrajšalo dolgočasne zimske dneve in ki bo razveselilo vse vaše drage, če jim jih darujete.

▼

ZGODBE BREZ GROZE

so nenavadno lepa knjiga in tudi nenavadno poceni.

10 din broširana — KNJIGA — vezana din 15

▼

Naročite takoj

ZGODBE BREZ GROZE

▼

ZALOŽBA „CESTA“

Ljutljana — Knafljeva ulica 5

Vsakovrstna svila in druge specialitete za maske

KLIŠEJE

ENO VECBARNE

JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NAŠIP 23

**Citajte in širite
»Slovenski Narod!«**

začetek: 6. marca.

60% popusta na nemških železničah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro ladjpiškega sajma —

Beograd — Knez Mihajlova 83/L.

in častni zastopniki:
Ing. G. Tšančes —

Javnosti!

Iz Beograda se po pošti v kuverti s firmo Makso Tomić, trgovina z obutvijo Novi Sad, Vodnikova ulica 4, razširja pismo z naslovom: „Bata“ jugosl. tvornice gume in obuvala d. d. v Borovu, katero je boje nač direktor gosp. Toma Maksimović našlovi na gosp. prof. dr. Bajkića, v katerem se skuša dokazati, kako mi poskušamo na nedovoljen način priti do odobrenja za postavitev tovarne usnja:

To pismo so sestavili naši konkurenți in v njem falzificirali podpis gosp. Maksimovića. Oseba, ki je na kuverti označena kot posljatelj, Makso Tomić, v Novem Sadu ne obstaja, ne kot oseba, ne kot prodajalna s čvili po uradnem poročilu policijske uprave v Novem Sadu št. 1931 in Obrtnega udruženja za mesto Novi Sad št. 165-938.

V zadnjem času so začeli čevljari protestirati zoper neupravičeno skakanje cen izdelanega usnja in so naperili svojo borbo proti tovarnam usnja. To falzificirano pismo ima smoter, da v naprej razglasiti vsako akcijo za znižanje cen usnja kot delo korupcije. Iz strahu, da ne bi dobili odobrenja za postavitev tovarne usnja in da ne bi s svojo proizvodnjo zrušili cen usnju kot smo že storili z obuvalom, ti že vnaprej blatio one, ki bi se v splošnem interesu zavzeli za postavitev take tovarne usnja.

Tega podlega falzifikata so se poslužili naši nasprotniki, da bi našo tvrdko obmetali z blatom, v katerem žive. Ko jim klevete, s katerimi so obsipavali našo družbo, in intrige, ki so jih pletli okrog nje, niso uspele, ker jih je naše delo postavilo na laž so se oni poslužili še tega podlega in ogabnega falzifikata.

1. čopoznanega pisca tega falzifikata bomo naznani državnemu tožilstvu.

Da bi pa razpršili vsak sum o falzifikatu tega pisma, se obvezujemo izplačati vsoto din 100.000 oni osebi, ki bi dekazala, da to ni falzifikat.

Bata

jugosl. tvornice gume in obuvala
d. d. Borovo.

Zadeve elektrotehničnega gospodarstva

15 let dela stanovske organizacije elektrotehničnih obrti

Nedeljski občni zbor Združenja elektrotehničnih obrti dravske banovine, sklican v beli dvorani hotela Uniona, je zanimiv tudi za široko javnost, saj so se zborovalci dotaknili gospodarskih zadev, ki nas morajo zanimati. Združenje obstaja že 15 let. Samo po sebi se razume, da je vedno zastopal predvsem interes stana, toda koristi obrtnikov elektrotehnične stroke so pogosto skupne z interesi konzumentov elektrotehničnega toka, ki ga moramo dandanes že privestiti med živiljenjske potrebuščine.

Iz poročila predsednika Fr. Perčinliča posljemo, da je bil eden največjih uspehov združenja v 15 letih njegovega delovanja ukinitev monopolja nekaterih samoupravnih ustanov na elektrotehnična obrtniška dela. Sele potem je bil dan pogoj za razvoj elektrotehnične in elektroinstalaterske stroke, ki je zdaj ena najmlajših in najpomembnejših strok obrtnega zakonodaje. Združenje si je mnogo prizadevalo, da bi se obrtna zakonodaja izboljšala čim bolj ter da bi se razvila obrtna stroka, ki je pri nas, kjer še nimamo popolne elektrifikacije, izredno po-

membna. V splošnem interesu je, da se združenje vedno odločno zavzema za odpravo državne troškarine na električni tok in za ukinitev drugih davčnih obremenitev, ki ovirajo razvoj elektrotehničnega gospodarstva pri nas. Zdaj baje v ministrstvih resno razmišljajo o remedurah; finančno ministrstvo pripravlja predlog za zmanjšanje, obenem ukinitev škodljivih davkov, ki skodujejo elektrotehničnemu gospodarstvu, trgovino pa ministristvo pa je baje izdelalo osnutek novelizacije obrtnega zakona. Te predloge bodo dobila še v prejšnjo presojo strokovna združenja.

Lani se je združenje obrnilo na elektroinstalaterje, imajo v združenju svoj odsek, prav tako se pa udejstvujejo v posebnem odseku zastopniki elektroinstalaterjev. Za prvi odsek je podal poročilo njegov predsednik Iv. Milčič, ki je naglasil, da je bil I. kongres obrtnikov elektrotehnične stroke iz vse orodje novembra v Zagrebu mejnik v razvoju elektrotehničnih obrti pri nas; obrtniki pričakujejo, da bodo ministrstva upoštevala zahteve obrtnikov na kongresu ter da bodo uveljavile njihove odnose do obrtnih oblasti. Za odsek elektrarn je poročal ing. O. Gros. Navajal je, da se je delo odseka osredotočilo predvsem okrog treh zadev: proučili so osnutek zakona o elektrifikaciji države, dalje novelizacijo obrtnega zakona in delovali so za enotnost predpisov glede priključitve instalacij. Vprašanje elektrifikacije se ni rešeno. Prav tako še niso mogli doseči ukinitev davščin na električno energijo ter zaradi tega še vedno ni mogoče enotno določanje cene toka. — Poročal je, da se strokovno glasilo »Elektrotehnični vest-

nik« dobro razvija in da si je pridobil lep ugled po vsej državi.

Iz tajniškega poročila posljemo, da so lani pristopila 4 manjša elektrotehnična podjetja, 5 srednje velikih in 3 večja, nadalje 3 elektroinstalaterji in 3 elektrotehnični z omejeno koncesijo, izpadla pa je ena elektroinstalaterja in 2 elektrotehnični z neomejeno koncesijo. Po eni instalater v elektrotehniku sta umrla. Skupaj so včlanjene 103 elektroinstalaterjev (25 manjših, 51 srednjih in 27 večjih) in 66 elektroinstalaterjev in elektrotehnikov.

Združenje torej šteje 169 članov. Mojske izpite je položilo lani 7 kandidatov. Pomocniški izpit je napravilo 9 rednih in 9 izrednih kandidatov. V 15 letih je napravilo izpit 408 pomočnikov. Pri članih združenja je zaposlenih 250 pomočnikov (po evidenci), računajo pa, da je še okrog 50 pomočnikov neprijavljenih. V industrijskih podjetjih je zaposlenih po cemini 250 do 300 elektroinstalaterjev. Ob koncu leta je bilo registriranih 113 vajencev. — Blagajniško poročilo (blagajni M. Heinrichar) izkazuje nad 15.000 prebitka. Poročan za letos znaša 40.700 din prejemkov in izdatkov za združenje in 36.320 din za »E. vestnike«.

V odborih ni znatnih sprememb. Za predsednika je bil zopet soglasno izvoljen Fr. Perčinlič.

Izmed vseh zakupov prinaša največ dobička monopol na glave.

Med številnimi priznanimi svetovnimi rekordi še ni priznan rekord največjemu bedaku; kandidatov je preveč, žirije pa nobene.

nik« dobro razvija in da si je pridobil lep ugled po vsej državi.

Iz tajniškega poročila posljemo, da so lani pristopila 4 manjša elektrotehnična podjetja, 5 srednje velikih in 3 večja, nadalje 3 elektroinstalaterji in 3 elektrotehnični z omejeno koncesijo, izpadla pa je ena elektroinstalaterja in 2 elektrotehnični z neomejeno koncesijo. Po eni instalater v elektrotehniku sta umrla. Skupaj so včlanjene 103 elektroinstalaterjev (25 manjših, 51 srednjih in 27 večjih) in 66 elektroinstalaterjev in elektrotehnikov.

Združenje torej šteje 169 članov. Mojske izpite je položilo lani 7 kandidatov. Pomocniški izpit je napravilo 9 rednih in 9 izrednih kandidatov. V 15 letih je napravilo izpit 408 pomočnikov. Pri članih združenja je zaposlenih 250 pomočnikov (po evidenci), računajo pa, da je še okrog 50 pomočnikov neprijavljenih. V industrijskih podjetjih je zaposlenih po cemini 250 do 300 elektroinstalaterjev. Ob koncu leta je bilo registriranih 113 vajencev. — Blagajniško poročilo (blagajni M. Heinrichar) izkazuje nad 15.000 prebitka. Poročan za letos znaša 40.700 din prejemkov in izdatkov za združenje in 36.320 din za »E. vestnike«.

Radioprogram

Sreda, 2. februarja

9: Napovedi, poročila. — 9.15: Razigrane in izbrane (plošče). — 9.45: Verenični govor (g. dr. Ciril Poličnik). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz ljublj. stolnice. — 11: Otroška ura (gdč. Slavica Venčajzova). — 11.30: Koncert radijskega orkestra. — 13: Napovedi, obvestila. — 13.20: Vsakemu nekaj in nekaj za vse (plošče). — 16: Koncert radijskega orkestra. — 17: Kinet. ura: Božično poslovovanje kreditnih zadug (g. dr. Jože Bajsa). — 17.30: Koncert radijskega orkestra. — 18.20: Danilo Cerar: Zenili se bomo spovediga s klavirjem (izvajajo člani zborna Grafiča). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Uvod v opero. — 20: Prenos iz ljubljanske opere. V prvem odmoru: glasbeno predavanje (g. V. Ukmari), v drugem: napovedi, poročila. — Konec ob 23. uri.

Cetrtek, 3. februarja

12: Zborovske peemi (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Kmečke godbe igrajo (plošče). — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarč). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: 10 minut zabave. — 20: Lalo: Kralj z Isu, uverstva (berlin. filharmon. ork. — plošče). — 20.10: dr. Ivan Lah: Valentin Vodnik — stike iz pesničeve življenja ob 180letnici njegovega rojstva (izvajajo člani rad. igr. družine). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: V oddih (igra radijski orkester). — Konec ob 23. uri.

ROLF FREMONT:

Spet v razočalinah

Pustolovski roman

Edvard Walpole se je bil ta čas vrnil iz Boston. Bil je edini Barkerjev prijatelj, ki se je mogel udeležiti pogreba. Navzočnost drugih bi bila govor sumljiva, kajti prihod tujev bi moral vzbudit v Bensonu sum, da so inženirjevi pojedinci, ki so poznajo njegovo tajno. Morda bi bil tudi spoznal Bowdena, s katerim se bi bil nedavno sestal in potem bi bili načrti, s katerimi so se ukvarjali trije Barkerjevi prijatelji, če že ne prekržani, pa vsaj resno ogroženi.

Naslednji dan je bila nedelja. Deževalo je, zvezcer je pa prihrumela nevihta, ki je divjala do desetih. Dan je minil, ne da bi rodilo Bouvierovo prizadevanje kakršenkoli uspeh, čeprav je ves dan zanesljivimi delavci skrbno stikal po hodniku.

Mračno, s težkimi oblaki zastrupljeni skraj do zemlje segajoče nebo je zrlo na srdito borbo morja pri Petih skalah, kjer je vsak val liki fantastičen borce na poti v smrt butal ob pečine, da je s presekanim telesom omahnil v svojem brezplodnem napadu.

Oblaki so se podili po nebu liki prikazni, prihajajoče iz neznanih daljav in hiteče v kaos izpod

neba padajoče vode. Vse se je tu mešalo med seboj, se borilo, zmagovalo in poginjalo. Zdaj pa zdaj je ta divji bes pregležalo sumenje morja, potem pa zopet življanje vetra; ječanje, prasketanje, sumenje, zamolkli udarci, čudni kriki — ta mogočna simfonija narave se je dvigala proti nebu.

Nikomur se ni hotelo v ta besneči vrtinec, če ga ni klicala neizprosna dolžnost.

In vendar je zapustil v tej noči Rostovski skrijev tovarno, da je šel skrivati naproti prijateljima, ki sta bila zapustila Boston, potem ko je bilo že vse pripravljeno za uresničenje drznega načrta v noči 24. junija. Pripravljena sta bila svoj načrt postopoma uresničiti.

Benson je delal pozno v noč s pomočjo Arthurja in Evelina, ki jima je pri tej priliki prvič podrobnejo pojasnil, kako so sestavljeni njegovih aparati. Pod častno besedo sta mu morala obljubiti, da ne bosta sama nikdar delala z njimi poskusov.

O zagonetni smrti inženirja Barkerja niso bili spregovorili še nobene besede, kajti bilo je jasno, da Benson nerad govori o tem.

Pred odhodom je pa Benson naenkrat napeljal pogovor na to, češ, da se mu zagonetka ne zdi več tako nedostopna kakor prvi hip.

Barker je najbrž vedel več, nego je bilo njegovim tovarišem prijetno in zato so sami poskrbeli, da so njegova usta pravocačno umolknila,

— je pojasnil tovarnar na Arthurjevo vprašanje svoje mnenje. — Gotovo so ga namenoma izvabili na samoten kraj pri Petih skalah in ga tam zahrbitno ubili, kajti kdo drugi bi mogel imeti interes na njegovi smrti, razen njegovih tovaršev. Morda je bil tudi kateremu izmed njih napot, kdo ve.

— Pa vendar ne misliš, oče, da z njegovo načinom smrtjo še ni konec zlobnih naklepov proti tebi? — je vprašala Evelina vsa v skrbneh.

— Računati moramo z novimi poskusi, draga moja. Takoj jutri bom dal opremiti vsa okna te hiše z želesnimi mrežami in napraviti alarmne zvonke, čižih vodi bodo skriti v zidu, da jih ne bo mogoče pretrgati. Pomnožil bom tudi število čuvajev na dvajset in uredil njihove obhode tako, da bodo neprestano pri rokah in v medsebojnem stiku.

— Strinjam se s tvojimi ukrepi, striček, ker vidim, da imaš prav, da ne vemo niti proti kakšni nevarnosti se moramo boriti, niti od kod more priti. Mislim pa, da tako drzni in pogumni ti tujevi ne bodo, da bi siloma vdrli v hišo.

— To se ti zdi seveda drznost in velik pogum, — se je zasmehal Benson. — Toda kaj drugega preostaja tem ljudem? Poskusili so z menoj zlepna v nadzi, da me bo presleplil lesk ponujanih mi milijonov, ali pa vzbudil v meni lakomnost in polep po bogastvu. Uračunali so se in zdaj vsak dan pričakujem njihovo grozilno pismo. Morda je bilo zdiš.

uvod že to, kar je pustil tu Barker. Gotovo me bodo pozvali pod grožnjo smrti, da jim do določenega časa izročim svoj izum...

— Saj imamo vendar policijo. Damo jih aretirati! — je vzkliknila Evelina.

— Policijo? O, to nečem in ne bom klical. Tačko bi vsesvet vedel prav to, kar mora ostati tajno. Pomagano bi mi pa s tem itak ne bilo. Ne, ne, ne pot bi ne bila prava. Ce pa že govorimo o tem, pominta, da brez mojega dovoljenja ne sme biti policija poklicana na pomoč, pa naj se zgodi karkoli. Sicer pa, zaenkrat je treba samo počakati, kaj se bo zgodilo. Morda je moja bojazen res odveč in vse varnostne ukrepe sem morda storil samo zato, ker je bolje biti pripravljen, nego dati se presenetiti.

Kar je nekdo potkal na vrata.

Benson je začudeno vprašal: »Kdo je? Prosto!« Vstopil je Chester.

— Ah, naš stari Chester! Tako pozno? Kaj se je pa zgodilo?

Chester, v podprtličju stanujoči vratar in hišnik, se je v zadregi priklonil.

— Oprostite, gospod Benson, če vas motim ob teji uri, toda zdi se mi, da ta zadeva ne trpi nobenega odlaganja.

— No, kar na dan z besedo, Peter. Nič ne deč, če si prišel malo pozno. Nekam prestrašen se mi